

Henkivakuutussektori säilytti vahvan vakavaraisuuden

Q2/2023 SCR-suhde 261,4 %																			
Oma varallisuus (SCR) 7,8 mrd. euroa	Maksutulo 2,4 mrd. euroa																		
SCR (vakavaraisuuspääoma-vaatimus) 3,0 mrd. euroa	Sijoitussidonnaisen osuus maksutulosta 83,4 %	Sijoitukset 17,1 mrd. euroa Tuotto 2,4 %																	
	Uusien vakuutus-sopimusten osuus maksutulosta 31,9 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sij. luokka:</th> <th>Korot</th> <th>Osakkeet</th> <th>Kiinteistöt</th> <th>Muut</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Osuus:</td> <td>72,2 %</td> <td>16,1 %</td> <td>9,3 %</td> <td>2,3 %</td> </tr> <tr> <td>Tuotto:</td> <td>2,3 %</td> <td>5,4 %</td> <td>-0,9 %</td> <td>-3,2 %</td> </tr> </tbody> </table>	Sij. luokka:	Korot	Osakkeet	Kiinteistöt	Muut	Osuus:	72,2 %	16,1 %	9,3 %	2,3 %	Tuotto:	2,3 %	5,4 %	-0,9 %	-3,2 %		
Sij. luokka:	Korot	Osakkeet	Kiinteistöt	Muut															
Osuus:	72,2 %	16,1 %	9,3 %	2,3 %															
Tuotto:	2,3 %	5,4 %	-0,9 %	-3,2 %															
<i>Lähde: Finanssivalvonta</i>																			

Sisällys

Lyhyesti	1
Vakavaraisuus pysyi aiempaa vahvemmallalla tasolla	2
Maksutulo laski vuoden takaisesta sijoitusvakuutusten osalta	3
Kiinteistö-sijoitustuotot olivat vain lievästi negatiiviset	4
Riskisijoitusten osuutta laskettiin edellisestä vuodesta	5

Kirjoittaja

Mikael Lukjanov, finanssianalyttikko

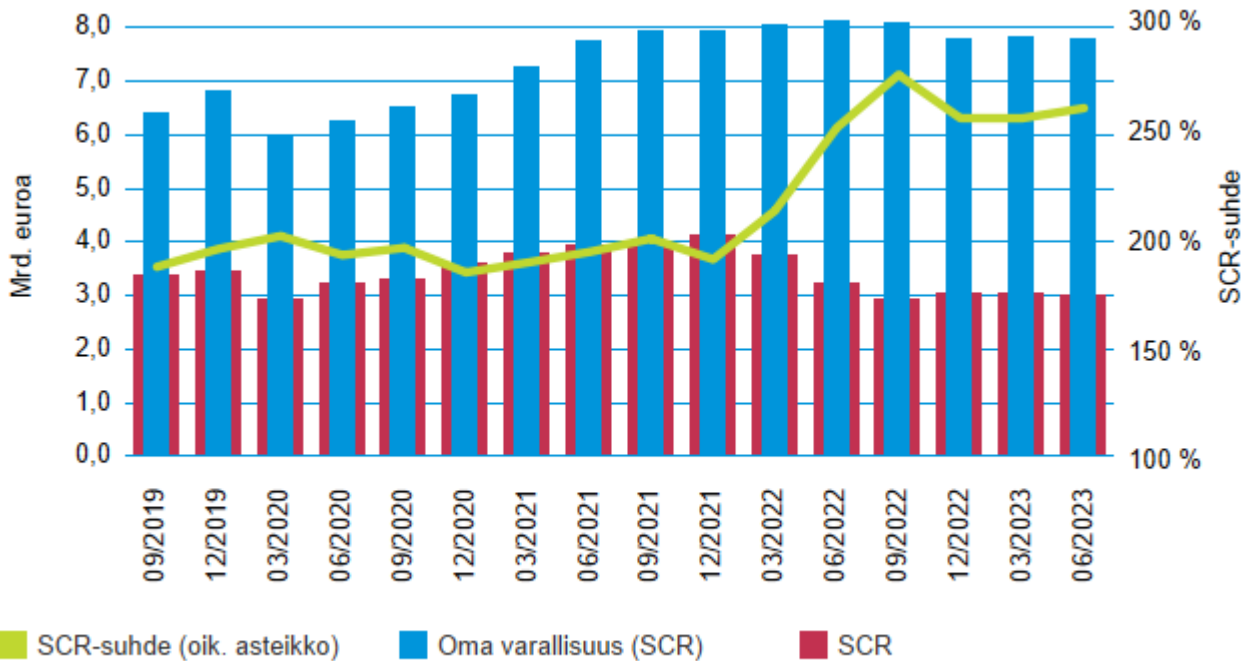
Lyhyesti

Henkivakuutussektorilla oli kaiken kaikkiaan vakaa alkuvuosi 2023. Sektori säilytti vahvan vakavaraisuuden vuoden ensimmäisen puoliskon aikana, ja sijoitustuotot kääntyivät jälleen positiiviseksi. Nykyinen korkoympäristö on tukenut sektorin vakavaraisuutta voimakkaasti, koska korkojen nousu laski pitkien henkivakuutusvastuiden nykyarvoa. Samalla yhtiöt lisäsivät pitkien korkosijoitusten osuutta sijoitussalkuissa aiempaa paremman tuottopotentiaalin vuoksi. Sijoitusvakuutustuotteiden myynti hidastui edellisestä vuodesta, mutta se ei merkittävästi supistanut koko vakuutusmaksutuloa. Yksityisasiakassegmentissä näkyi kuitenkin negatiivisia signaaleja, kun takaisinostot kasvoivat selvästi. Riskivakuutuksen maksutulo kehittyi vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla hyvin. Henkivakuutusyhtiöiden kokonaistulos oli 475,6 milj. euroa, kun se oli vuotta aiemmin -971,7 milj. euroa.

Vakavaraisuus pysyi aiempaa vahvemmallalla tasolla

Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuussuhde (SCR-suhde) oli kesäkuun lopussa 261,4 % ja kasvoi hieman vuoden 2022 lopusta (Kuvio 1). Sektorin vakavaraisuus on ollut koko viimeisen vuoden ajan huomattavasti korkeammalla tasolla kuin nollakorkojen aikana. Vakavaraisuuspääomavaatimus laski hieman yhtiöiden riskisijoitusten osuuden laskun seurauksena ja oli 3,0 mrd. euroa. SCR-oma varallisuus pysyi samalla tasolla kuin vuoden 2022 lopussa ja oli 7,8 mrd. euroa. Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIPF) kasvoivat vuoden lopusta lievästi eli 2,5 %. Kaiken kaikkiaan sektori-tasolla vakavaraisuudessa ei ollut olennaisia muutoksia kuluneen puolen vuoden aikana.

Kuvio 1. Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus

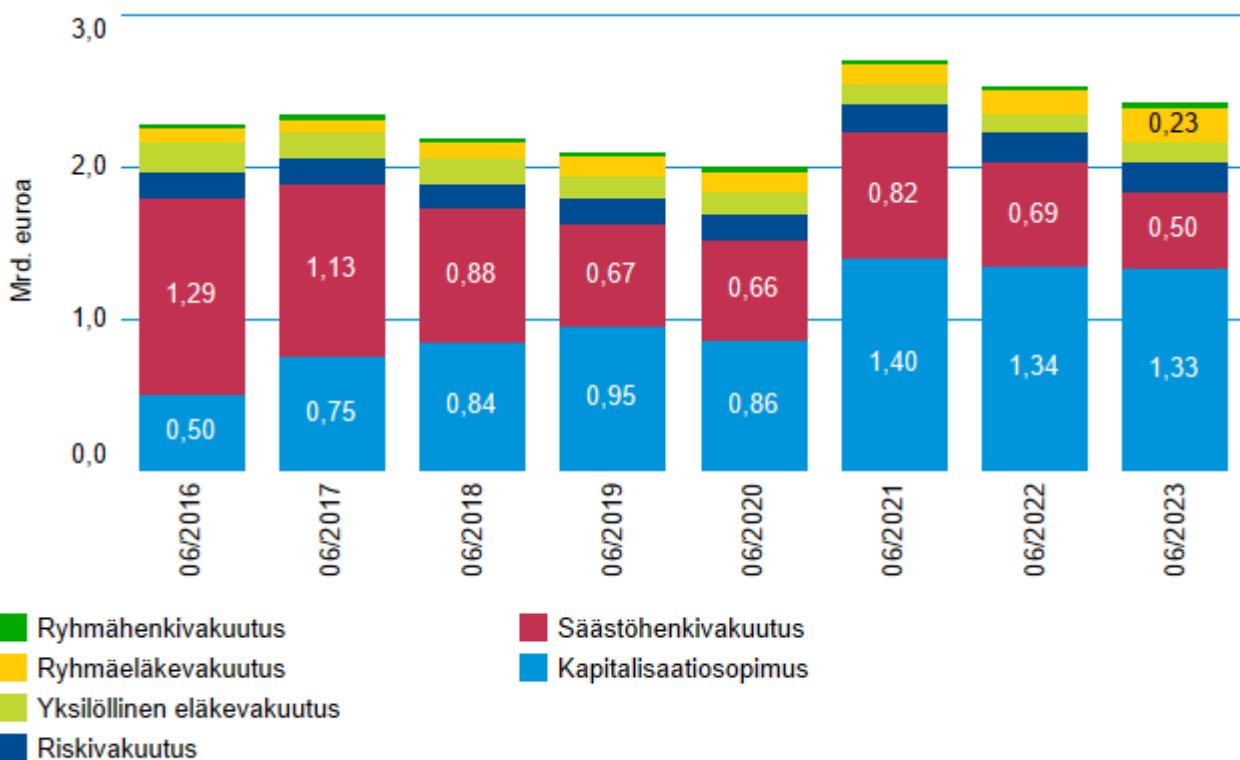
Lähde: Finanssivalvonta

Solvensi II -kehikon riskiperusteisuuden takia vakavaraisuuspääomavaatimus laskee, kun sijoitusten arvot laskevat. Tämän vuoksi henkivakuutusyhtiöt kestävät lyhyen aikavälin markkinahäiriöitä varsin hyvin. Lisäksi vastuuvulkaan on jo laskettu arvioitujen tulevien vakuutuskorvausten määrä ja vastaava määrä sijoituksia varataan kattamaan tätä vastuuvulkaa. Vakuutuskorvaukset ja niihin sisältyvät takaisinostot eivät tule maksettavaksi kerralla, vaan eri asiakkailta on eri pituisia vakuutus sopimuksia. Vakavaraisuuspääomavaatimus arvioi yhden vuoden pääomatarpeen enimmäismäärää 99,5 prosentin todennäköisyydellä. Henkivakuutus tuotteiden oikean hinnoittelun kautta varmistetaan se, että toiminnan kannattavuus säilyy riittävällä tasolla ja yhtiöiden kulut voidaan kattaa kaikissa tilanteissa myös pidemmällä aikavälillä.

Maksutulo laski vuoden takaisesta sijoitusvakuutusten osalta

Henkivakuutussektorin maksutulo laski 4,3 % vuoden takaisesta ja oli 2,4 mrd. euroa (Kuvio 2). Uusmyynnin osalta laskua tuli enemmän eli 14,5 %. Vakuutusmaksutulon lasku johtui lähes kokonaan säästöhenkivakuutuksen 27,6 prosentin pudotuksesta. Kapitalisaatiosopimusten maksutulon vuosimuutos oli lähes nollassa. Riskivakuutuksen maksutulo kehittyi aiempaa paremmin, ja sekä ryhmähenki- että ryhmäeläkevakuutuksissa oli selvää kasvua. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen osuus koko maksutulosta laski 87,6 prosentista 83,4 prosenttiin ja oli alimmillaan useaan vuoteen. Sijoitusvakuutusten myyntiä on siirtynyt osittain suoriin rahastosijoituksiin samojen finanssiryhmien sisällä, mutta nettomaksutulo korvaukset huomioiden oli yhä positiivinen.

Kuvio 2. Henkivakuutusyhtiöiden maksutulo

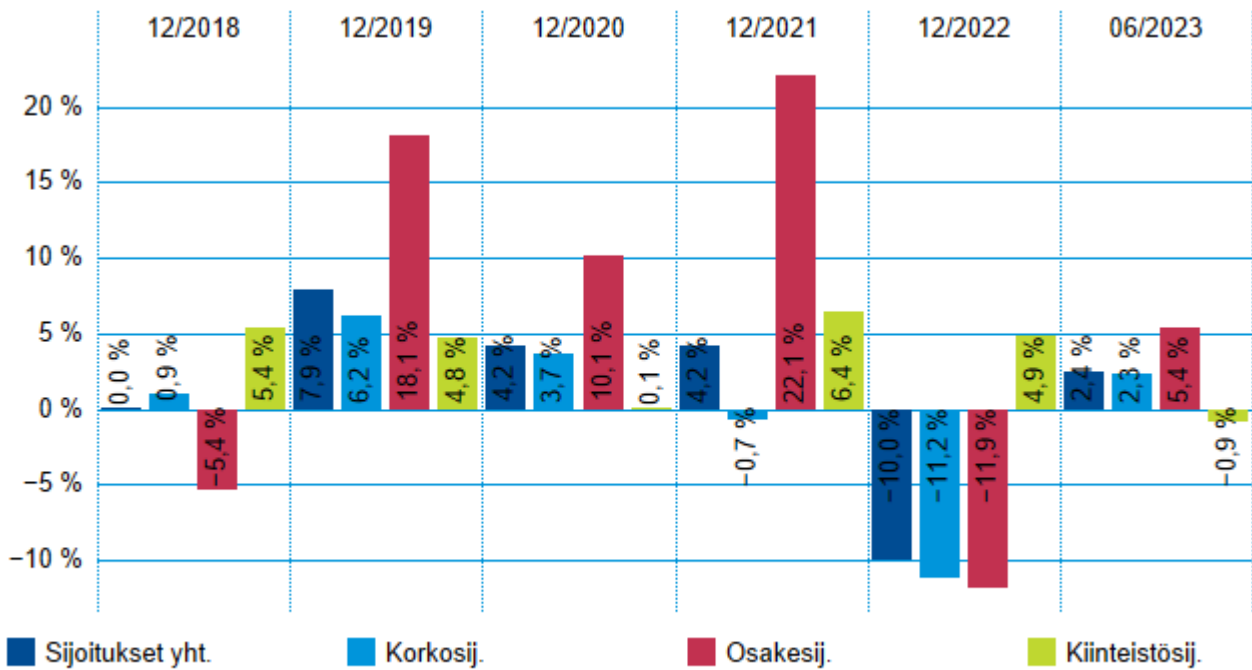
Lähde: Finanssivalvonta

Maksetut korvaukset laskivat 0,7 % vuoden takaisesta ja olivat 2,3 mrd. euroa. Eri vakuutuslajeissa oli kuitenkin huomattavia eroja. Riskivakuutuksen korvaukset kasvoivat 14,1 %. Yksityisasiakkaiden kapitalisaatiosopimusten korvaukset (eli pääosin takaisinostot) kasvoivat jopa 47,8 % samaan aikaan, kun yritysasiakkaiden korvaukset laskivat 10,7 %. Säästöhenkivakuutusten korvaukset laskivat yhteensä 5,8 %. Säästöhenkivakuutuksista saa varoja ulos vain päättämällä vakuutus sopimuksen, joten vuositason korvausmuutokset ovat niissä yleensä pienempiä. Sijoitusvakuutusmarkkina on eriytynyt aiempaa voimakkaammin yksityis- ja yritysasiakassegmenteissä, mikä kertoo talouden yleisestä kehityksestä ja kotitalouksien lisääntyneestä tarpeesta käyttää aiemmin kertyneitä säästöjä.

Kiinteistösijoitustuotot olivat vain lievästi negatiiviset

Henkivakuutusyhtiöiden sijoitustuotot sijoitussidonnaiset vakuutukset pois lukien olivat 2,4 % tammi-kesäkuussa 2023 (Kuvio 3). Kaikilla yhtiöillä oli positiivinen sijoitustuotto, ja tuottojen volatiliiteetti oli selvästi aiempaa matalampaa. Korkotaso alkoi tasaantua, jolloin korkosijoitusten arvot eivät enää laskeneet edellisen vuoden tapaan. Osakemarkkina elpyi osittain tappiollisesta vuodesta 2022, mutta osakemarkkinan kehitykseen kohdistuu yhä paljon epävarmuutta. Osakkeiden alueellisen jakauman merkitys korostuu tuottopotentiaalissa, koska markkina-alueet kehittyvät tällä hetkellä eri tavoin. Korkosijoituksia tehdään vähemmän euroalueen ulkopuolelle valuutariskin vuoksi.

Kuvio 3. Henkivakuutusyhtiöiden sijoitustuotot

Lähde: Finanssivalvonta

Kiinteistösijoituksista puhutaan tällä hetkellä paljon, koska kauppamäärät ovat pudonneet ja hinnat laskeneet. Riskit ovatkin huomattavia ja vaikuttavat läpi kansantalouden kaikkiin toimialoihin. Henkivakuutussektorin kiinteistösijoitukset olivat kuitenkin vain 0,9 % tappiolla vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Tämä johtuu ennen kaikkea vuokratuotoista, jotka ovat osittain kattaneet kiinteistöjen arvonlaskusta syntyneitä tappioita. Tarkka arvonmääritys on tällä hetkellä vaikeaa, koska kiinteistökauppa käy hitaasti. Henkivakuutussektorin osalta kiinteistöriskejä hillitsee myös kiinteistösijoitusten suhteellisen pieni osuus kaikista sijoituksista yhteensä (9,3 %), vaikka muihin euromaihin verrattuna suoria kiinteistömistuksia onkin paljon.

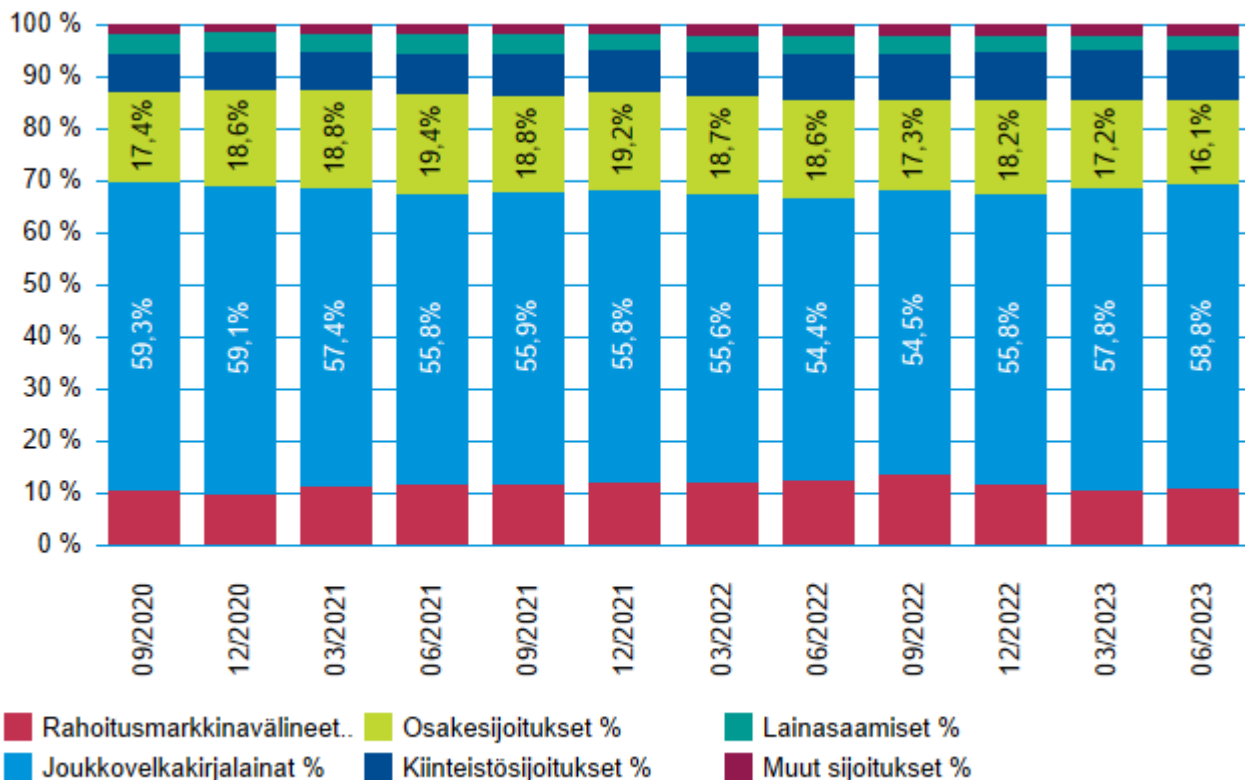
Jotkut henkivakuutusyhtiöiden tarjoamat sijoituskorituotteet sisältävät suoria kiinteistösijoituksia. Likviditeettiriskit voivat kasvaa, mikäli asiakkaat ostavat takaisin vakuutuksiaan ja kiinteistömistuksia joudutaan myymään. Silloin vakuutuskorvauksia voi tulla maksettavaksi ennen kuin varojen katteena olevat kiinteistöt on muutettu rahaksi. Vakuutusehdot kuitenkin vaihtelevat yhtiöittäin.

Riskisijoitusten osuutta laskettiin edellisestä vuodesta

Henkivakuutusyhtiöiden muu kuin sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleva sijoitusvarallisuus oli kesäkuun 2023 lopussa 17,1 mrd. euroa eli 1,2 % vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Muutos tulee vakuutuskannan supistumisesta, koska samaan aikaan sijoitusten tuotto oli positiivinen. Korkosijoitusten osuus kaikista sijoituksista kasvoi ja osakesijoitusten osuus laski (Kuvio 4). Kiinteistösijoitusten osuus nousi 9,1 prosentista 9,3 prosenttiin ja kasvoi myös euromääräisesti hieman. Henkivakuutusyhtiöt eivät ole lähteneet äkillisesti myymään kiinteistöjään alennetuin hinnoin.

Henkivakuutusyhtiöt laskivat riskillisempien sijoitusten osuutta vuoden 2023 ensimmäisen puoliskon aikana. Osakesijoituksia oli 12,3 % vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa, vaikka niiden tuotto oli samaan aikaan 5,4 %. Noteeratuissa osakkeissa laskua oli 23 %. Rahoitussektoriin kohdistuvat high yield -lainat vähentyivät jopa 40 %. Vastaavasti kehittyneiden markkinoiden valtionlainat kasvoivat 16 %. Yhtiöt reagoivat tällä tavoin sijoitusmarkkinan muutoksiin, ja jakauman muutos laski myös vakavaraisuuspääoma-vaatimusta. Osakesijoitusten alueellinen jakauma muuttui siten, että Suomen ja kehittyvien markkinoiden osuus laski samalla, kun muun euroalueen ja kehittyneiden markkinoiden osuus kasvoi. Riskisijoitusten (osakesijoitukset, kehittyvien markkinoiden valtionlainat, high yield -yrityslainat ja muut sijoitukset) koko osuus laski 31,6 prosentista 29,5 prosenttiin. Henkivakuutussektorin korkosijoitusten modifioitu duraatio nousi hieman edellisen vuoden lopusta. Se oli ilman johdannaisia 3,19 ja johdannaisten kanssa 4,44.

Kuvio 4. Henkivakuutusyhtiöiden sijoitusjakauma

Lähde: Finanssivalvonta